

ADVIES UITGEBRACHT
DOOR DE ECONOMISCHE EN SOCIALE RAAD
VOOR HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST
TIJDENS DE ZITTING VAN ZIJN
RAAD VAN BESTUUR VAN 4 JULI 2011

betreffende

**het voorontwerp van besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering betreffende
koelinstallaties**

en

**het voorontwerp van besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering inzake de
bepaling van de minimumopleidingseisen voor koeltechnici, de registratie van
koeltechnische bedrijven, de erkenning van de examencentra en de voorwaarden van
toepassing op de koelinstallaties die minder dan drie kilogram ozonafbrekende en/of
gefluoreerde broeikasgassen bevatten**

**VOORONTWERP VAN BESLUIT VAN DE BRUSSELSE
HOOFDSTEDELIJKE REGERING BETREFFENDE
KOELINSTALLATIES**

EN

**VOORONTWERP VAN BESLUIT VAN DE BRUSSELSE
HOOFDSTEDELIJKE REGERING INZAKE DE BEPALING VAN DE
MINIMUMOPLEIDINGSEISEN VOOR KOELTECHNICI, DE
REGISTRATIE VAN KOELTECHNISCHE BEDRIJVEN, DE
ERKENNING VAN DE EXAMENCENTRA EN DE VOORWAARDEN
VAN TOEPASSING OP DE KOELINSTALLATIES DIE MINDER DAN
DRIE KILOGRAM OZONAFBREKENDE EN/OF GEFLUOREERDE
BROEIKASGASSEN BEVATTEN**

**Advies van de Raad van bestuur van de Economische en Sociale Raad voor
het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. 4 juli 2011**

Aanhangigmaking

Op 1 juni 2011 heeft de Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest vanwege de Minister van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bevoegd voor Leefmilieu en Energie een adviesaanvraag ontvangen inzake het voorontwerp van besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering betreffende koelinstallaties en het voorontwerp van besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering inzake de bepaling van de minimumopleidingseisen voor koeltechnici, de registratie van koeltechnische bedrijven, de erkenning van de examencentra en de voorwaarden van toepassing op de koelinstallaties die minder dan drie kilogram ozonafbrekende en/of gefluoreerde broeikasgassen bevatten.

Na onderzoek door zijn Commissie Leefmilieu tijdens haar zittingen van 14 juni en 1 juli 2011, formuleert de Economische en Sociale Raad het volgend advies.

Advies

Algemene beschouwingen

De Raad benadrukt dat de twee voorontwerpen van besluit, die hem werden voorgelegd, nergens voorzien dat ze bij hem aanhangig zouden worden gemaakt.

De Raad stelt vast dat er zich op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest meer dan 4000 ingedeelde koelinstallaties bevinden (verdeeld over meer dan 2000 exploitatiezetels). Hij vraagt om een informatiecampagne te organiseren ten behoeve van het doelpubliek waarop deze nieuwe bepalingen betrekking hebben. Hij dringt erop aan om deze informatie te gelegener tijd en binnen een afdoende termijn te verstrekken.

De Raad stelt vast dat de wijziging van deze twee besluiten niet werd aangegrepen om de Brusselse wetgeving op het vlak van koelinstallaties en koeltechnici in overeenstemming te brengen met deze die in de andere twee Gewesten van kracht zijn. Hij dringt erop aan op dat het feit dat er in de drie Gewesten van het land verschillende concepten en een verschillend vocabularium bestaan de activiteiten bemoeilijkt van de bedrijven die op het hele Belgische

grondgebied aanwezig zijn. Hij herhaalt dat hij er de voorkeur aan geeft om voor dergelijke aangelegenheden samenwerkingsakkoorden te sluiten.

Wanneer de interregionale harmonisering onmogelijk zou zijn, dringen **de representatieve werkgevers- en middenstandsorganisaties** erop aan dat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zou opteren voor de meest gunstige verplichtingen voor de bedrijven. Zo zou het concurrentievermogen van de Brusselse bedrijven van deze sector worden gevrijwaard.

Voorontwerp van besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering betreffende koelinstallaties

De Raad meent dat het opportuun zou zijn om een duidelijker onderscheid te maken tussen de verplichtingen die van toepassing zijn op alle koelvloeistoffen en de verplichtingen die enkel van toepassing zijn op de gefluoreerde koelvloeistoffen of de ozonafbrekende stoffen. Zo zou het doelpubliek gemakkelijker kunnen bepalen in welke toestand het zich bevindt en welke verplichtingen deze toestand met zich meebrengt.

De Raad stelt vast dat de stoffen waarop dit besluit betrekking heeft, worden aangeduid door te verwijzen naar bijlage I van Verordening (EG) nr. 1005/2009 van het Europees Parlement en van de Raad van 16 september 2009 betreffende de ozonlaag afbrekende stoffen, met inbegrip van de isomeren ervan. Hij meent dat dit het toelaat om de Brusselse wetgeving automatisch aan te passen aan de evoluties waartoe op het Europees niveau wordt besloten.

Niettemin vestigt **de Raad** de aandacht op het gevaar dat de bedrijven die omwille van een wijziging van deze Europese bijlage onder het toepassingsgebied zouden vallen, niet van een overgangstermijn zouden kunnen genieten. Een dergelijke termijn is immers enkel voorzien ingeval van een wijziging van de ordonnantie van 5 juni 1997 betreffende de milieuvergunningen of van het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 4 maart 1999 tot vaststelling van de ingedeelde inrichtingen van klasse IB, II en III, maar niet ingeval van de wijziging van een bijlage van een Europese verordening.

Bij gebrek aan een aanpassing van artikel 7, § 1, lid 2 van de ordonnantie van 5 juni 1997 stelt **de Raad** voor om, in navolging van wat er bij de inwerkingtreding van het « REACH »-besluit van 2 september 2010 houdende rangschikking van de stoffen van bijlage XIV is gebeurd, een rondzendbrief ter attentie van Leefmilieu Brussel op te stellen. Deze zou moeten verduidelijken dat in dit welbepaalde geval de termijn die is voorzien om zich conform te stellen pas begint te lopen vanaf de dag waarop de stoffen in de Europese bijlagen zijn opgenomen en vermeld, en dit al naargelang de opname ervan voor elk van hen.

Voorontwerp van besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering inzake de bepaling van de minimumopleidingseisen voor koeltechnici, de registratie van koeltechnische bedrijven, de erkenning van de examencentra en de voorwaarden van toepassing op de koelinstallaties die minder dan drie kilogram ozonafbrekende en/of gefluoreerde broeikasgassen bevatten

De Raad verheugt zich erover dat de wederzijdse erkenning van de technici en van de bedrijven die buiten het Brussels Hoofdstedelijk Gewest een certificaat hebben verkregen voortaan wordt voorzien (op voorwaarde dat het certificaat voldoet aan de eisen die in Verordening 303/2008 werden gesteld). Hierdoor zullen de koeltechnici, die zijn tewerkgesteld door bedrijven waarvan het cliënteel zich eveneens buiten het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bevindt, immers geen drie (verschillende) examens moeten afleggen om een Brussels, Vlaams en Waals certificaat te verkrijgen.

Aangezien er voortaan 4 categorieën van koeltechnici zijn, stelt **de Raad** voor om in het voorontwerp van besluit te verduidelijken welke categorie voor elk type van werkzaamheden is vereist.

De Raad benadrukt dat in een nabije toekomst de installaties met klassieke verwarmingsketels gedoemd zijn om geleidelijk aan te verdwijnen ten gunste van nieuwe technieken, die het vaak toelaten om zowel warmte als koude te produceren. Hij meent dat deze nieuwe technologieën, wanneer ze in staat zijn om koude **en** warmte te produceren, absoluut en zonder iets of iemand uit te sluiten voor alle beroepen van de koude- en de warmtesector toegankelijk moeten zijn.

In dit opzicht benadrukt **de Raad** dat de tekst in zijn huidige staat het de erkende verwarmingstechnici niet zou toelaten om warmtepompsystemen te installeren. Er is immers voorzien dat enkel koeltechnici deze systemen mogen installeren. Hij dringt erop aan dat deze technologie, die het toelaat om op dezelfde wijze zowel warmte als koude te produceren, niet voor één enkel beroep zou worden voorbehouden. Bijgevolg stelt hij voor om zowel de koeltechnici als de verwarmingstechnici de mogelijkheid te bieden om warmtepompen te installeren. Hij vraagt dat dit ook het geval zou zijn voor elke toekomstige technologie die het toelaat om koude en warmte te produceren.

De Raad benadrukt dat de wetgever eveneens de verplichting om zich te registreren wil opleggen aan bedrijven die niet in de koelsector werkzaam zijn, maar die één of meerdere technici willen tewerkstellen om hun eigen koelinstallaties te beheren. In dat geval vraagt **de Raad** om de bepalingen betreffende de registratie zodanig aan te passen, dat dit uitdrukkelijk wordt vermeld. In de huidige staat van de tekst kunnen immers enkel de koeltechnische bedrijven worden geregistreerd.

Bijzondere beschouwingen

Voorontwerp van besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering betreffende koelinstallaties

Artikel 2, 18° en 19°

De Raad stelt vast dat de uitvoeringsmodaliteiten op uniforme wijze de bedrijven worden opgelegd. Hij stelt voor om eerder een resultaatsverbintenis te bepalen en om de bedrijven zelf de middelen te laten kiezen. In dit opzicht stelt hij voor om zich te laten leiden door de definities van het besluit van de Waalse Regering van 12 juli 2007 tot bepaling van de integrale en sectorale voorwaarden betreffende de vaste installaties voor de productie van koude en warmte waarbij gebruik gemaakt wordt van een koelcyclus, met name :

- « *laag detectieniveau : concentratie van het gefluoreerde koelmiddel in de lucht waarbij het lekkagedetectiesysteem, gebaseerd op een meting van de concentratie gefluoreerd koelmiddel in de omgeving, reageert door op zijn minst een alarmsysteem in te schakelen* » ;
- « *hoog detectieniveau : concentratie van het gefluoreerde koelmiddel in de lucht waarbij het lekkagedetectiesysteem, gebaseerd op een meting van de concentratie gefluoreerd koelmiddel in de omgeving, reageert door op zijn minst het verluchtingssysteem en een alarmsysteem in te schakelen* ».

Anderzijds stelt **de Raad** vast dat er ingeval van een *hoog detectieniveau* (19°) is voorzien om de koelinstallatie uit te schakelen. Hij benadrukt dat dit verder gaat dan wat de Europese Verordening oplegt. Bovendien wijst hij erop dat het uitschakelen van bepaalde koelinstallaties negatieve gevolgen voor het leefmilieu kan hebben.

Artikel 5, « 5.1. Algemene voorschriften »

De Raad benadrukt dat de in dit lid voorziene bepalingen worden gedekt door artikel 52 van het Algemeen Reglement voor de Arbeidsbescherming (ARAB). Hij stelt bijgevolg voor om in dit lid naar het ARAB te verwijzen, dan wel om deze voorschriften op te sommen.

Artikel 6, 6.1. « Relatief koelmiddelverlies voor installaties die werken met ozonafbrekende stoffen en/of gefluoreerde broeikasgassen »

De Raad stelt vast dat, naast datgene wat de Europese verordening voorziet, ingeval van een verlies van meer dan 5 % tijdens 2 opeenvolgende berekeningen de installatie binnen 12 maanden buiten bedrijf moet worden gesteld, behoudens een afwijking toegestaan door het BIM ; en dat deze afwijking enkel kan worden verkregen indien de bevoegde koeltechnicus een rapport aflevert waaruit blijkt dat de lekkage niet te wijten is aan de ouderdom of aan een verkeerde werking van de installatie.

De Raad heeft vragen bij de omstandigheden waarin een installatie de afwijking daadwerkelijk zal kunnen verkrijgen wanneer er zich geen welbepaald ongeval voordoet. Tevens heeft **de Raad** vragen bij de onafhankelijkheid van de bevoegde koeltechnicus die het rapport moet opstellen op basis waarvan de afwijking zal kunnen worden toegestaan of geweigerd, wetende dat hij in een koeltechnisch bedrijf is tewerkgesteld.

Bovendien wijst **de Raad** erop dat het, om redenen van technisch-economische haalbaarheid, in het kader van industriële activiteiten nog steeds niet mogelijk is om een installatie binnen 12 maanden buiten bedrijf te stellen.

In deze context vraagt **de Raad** om dit lid als volgt te herformuleren :

*« Als de relatieve verliezen tijdens 2 opeenvolgende berekeningen meer dan 5 % bedragen, moet de installatie binnen 12 maanden buiten bedrijf worden gesteld, behoudens een afwijking, toegestaan door het BIM. In dat geval moet een rapport van de bevoegde koeltechnicus worden afgeleverd waaruit blijkt dat de lekkage niet te wijten is aan de ouderdom of aan een verkeerde werking van de installatie. **Het BIM zal ook een zo kort mogelijke termijn kunnen toestaan, die 1 januari 2015 niet overschrijdt, indien op basis van een technisch-economische haalbaarheidsstudie wordt aangetoond dat de installatie niet binnen 12 maanden buiten bedrijf kan worden gesteld ».***

*

* *